

**Trastorns de la Comunicació i del Llenguatge
Derivats del Dèficit Auditiu**

Codi: 43614
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4315497 Trastorns de la Comunicació i del Llenguatge	OT	0	2

Professor/a de contacte

Nom: Jesús Valero García

Correu electrònic: jesus.valero@uab.cat

Altres indicacions sobre les llengües

Si hi ha estudiants de fora de Catalunya no competents amb la llengua catalana, la docència es farà en castellà

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent

Cristina Cambra Verges

Carrasumada Serrano Pau

Equip docent extern a la UAB

Ana Belén Mallén

Franz Zenker

Jaume Forner

Jesús Valero

Rubén Díaz

Prerequisits

S'aconsella repassar els continguts del mòdul 6: *Actualització en trastorns específics de la comunicació i del llenguatge oral i escrit.*

Objectius

Ampliar la formació del professional de la logopèdia, oferint continguts teòrics i pràctics que possibilitin la seva qualificació i l'especialització en la investigació, diagnòstic i intervenció dels trastorns de la comunicació i del llenguatge derivats del dèficit auditiu, així com l'actualització en la investigació d'implants coclears i altres avenços tecnològics de suport a l'audició.

Competències

- Adequar i supervisar plans d'intervenció logopèdica, en funció de l'avaluació i de les variables individuals i socials concurrents, enfront de problemàtiques noves i complexes.
- Aplicar el mètode científic en la pràctica professional.
- Dissenyar i aplicar estratègies per intervenir des d'un enfocament biopsicosocial a fi de facilitar la inclusió social de les persones afectades per trastorns de la comunicació i del llenguatge.
- Mostrar habilitats de comunicació interpersonal i de maneig de les emocions per a una interacció efectiva amb els pacients, familiars i cuidadors en els processos d'identificació del problema, avaluació, comunicació del diagnòstic i intervenció i seguiment.

Resultats d'aprenentatge

1. Adequar el discurs a les competències lingüístiques i comunicatives de l'usuari amb dèficit auditiu i la seva família.
2. Conèixer i intervenir sobre els facilitadors i barreres de l'adhesió terapèutica de l'usuari amb dèficit auditiu.
3. Dissenyar estratègies d'intervenció logopèdica en l'àmbit dels trastorns de la comunicació i del llenguatge derivats del dèficit auditiu adaptades a l'especificitat de cada cas, atenent al context personal, familiar i social.
4. Dissenyar i aplicar estratègies de sensibilització i de canvi social per facilitar la inclusió de les persones afectades per trastorns de la comunicació i del llenguatge.
5. Dur a terme una revisió sistemàtica per sintetitzar la millor evidència científica disponible.
6. Elaborar i aplicar estratègies que dotin a la persona amb el risc d'exclusió social de recursos per afrontar les dificultats en els diferents contextos.
7. Establir els objectius de la intervenció logopèdica en l'àmbit dels trastorns de la comunicació i del llenguatge derivats del dèficit auditiu des d'una perspectiva interdisciplinària.
8. Identificar i seleccionar les estratègies d'intervenció logopèdica en l'àmbit dels trastorns de la comunicació i del llenguatge derivats del dèficit auditiu més adequades en cada cas, atenent al context personal, familiar i social.
9. Identificar les característiques de l'entorn familiar i social per determinar la seva influència en el procés d'intervenció en l'àmbit dels trastorns de la comunicació i del llenguatge derivats del dèficit auditiu.
10. Intervenir sobre les barreres i facilitadors que incideixen en els diferents contextos de la persona per facilitar la seva inclusió social.
11. Reconèixer els estats afectius i processos vivencials de l'usuari amb dèficit auditiu i la seva família.
12. Seleccionar de forma argumentada, sobre la base de criteris de quantitat i de qualitat, les fonts documentals pertinents per a l'objectiu de la recerca, l'avaluació o la intervenció logopèdica en el context dels trastorns de la comunicació i del llenguatge derivats del dèficit auditiu.

Continguts

INTRODUCCIÓ

- 1.- Situació actual del coneixement científic en els trastorns de l'audició

BLOC TECNOLOGIA

- 2.- Pròtesis auditives

- 2.1.- L'implant coclear

- 2.2.- Els audiòfons digitals

BLOC INTERVENCIÓ

- 3.- Els trastorns de processament auditiu central: conceptualització i intervenció

- 4.- La intervenció logopèdica en l'adquisició del llenguatge oral i escrit.

BLOC INVESTIGACIÓ

5.- Estratègies interactives emprades pel logopeda en la intervenció lingüística amb l'alumnat amb dèficit auditiu

6.- Avaluació de la comprensió de les emocions en infants amb dèficit auditiu.

7. Actualització en la investigació sobre la presbiacúcia

Metodologia

La metodologia d'aquest mòdul inclou:

- Classes magistrals
- Anàlisi de casos pràctics
- Tutories per aclarir dubtes i per fer el seguiment del treball escrit
- Treball autònom: lectura d'articles i documents bibliogràfics, i redacció del treball

La metodologia d'ensenyament i l'avaluació de les propostes poden experimentar alguna modificació en el funcionament de les restriccions d'assistència imposades per les autoritats sanitàries. L'equip docent detallarà a l'aula o en els mitjans habituals de comunicació el format presencial o virtual / en línia de les diferents activitats dirigides i d'avaluació, tenint en compte les indicacions del professorat i en funció del que permet la situació sanitària.

A la darrera classe, es destinarà un temps per permetre que els estudiants puguin respondre les enquestes d'avaluació de l'actuació docent i d'avaluació de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	31,5	1,26	1, 2, 4, 6, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Anàlisi de casos pràctics i tutories	13,5	0,54	3, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Lectura d'articles i documents bibliogràfics, i redacció d'un treball	105	4,2	5, 12

Avaluació

L'avaluació d'aquest mòdul es realitzarà a partir de quatre evidències d'aprenentatge:

EV1: Treball escrit individual a partir de la lectura d'articles científics sobre algú dels continguts del programa del mòdul (30%).

EV2: Un examen individual d'opció múltiple en línia (50%).

EV3: Preparació i exposició al grup classe d'algunes lectures (10%).

EV4: Assistència mínima del 80% de les sessions presencials i realització correcta i puntual de les activitats proposades (10%).

Mòdul superat: l'estudiant supera el mòdul si obté una qualificació mínima de 5 punts (escala 0-10) com a nota mitja de les quatre evidències d'aprenentatge EV1, EV2, EV3 i EV4". "L'alumnat que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40%) no podrà constar en actes com a "no avaluable". L'alumne que no hagi assistit al 80% de les classes, tindrà una qualificació màxima de 9 en la nota final.

Prova de recuperació: podrà optar a la recuperació de les evidències EV1 i/o EV2 aquella persona que no hagi assolit els criteris per superar el mòdul però que hagi obtingut una nota de 3,5 o menys en l'avaluació continuada i que hagi estat prèviament avaluada en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul.

El link de l'avaluació és: <https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència activa com a mínim a un 80% de les sessions presencials	10%	0	0	1, 2, 5, 6, 7, 11
Examen escrit	50%	0	0	2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10
Preparació i presentació al grup classe d'algunes lectures	10%	0	0	1, 4, 5, 7, 11
Treball escrit individual sobre un contingut del programa	30%	0	0	3, 4, 5, 6, 7, 10, 12

Bibliografia

Bibliografia complementaria:

Batten, G., Oakes, P.M. y Alexander, T. (2013). Factors associated with social interactions between deaf children and their hearing peers: a systematic literature review. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 18 (4).

Cambra, C., Silvestre, N., i Leal, A. (2008). Comprehension of television messages by deaf students at various stages of education. *American Annals of the Deaf*, 153(5), 425-434.

CSIC (2011) Informe sobre envejecimiento .

Figueroa, M., Darbra, S., & Silvestre, N. (2020). Reading and theory of mind in adolescents with cochlear implant. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 25(2), 212-223. <https://doi.org/10.1093/deafed/enz046>

Lin, F. R., Yaffe, K., Xia, J., Qian-Le, X., Harris, T. B., Purchase-Helzner, E. y Simonsick, E. M. (2013). Hearing loss and cognitive decline in older adults. *JAMA Internal Medicine*, 173 (4), 293-299.

Marschark, M., Morrison C., Lukomski, J., Borgna, G., i Convertino, C. (2013). Are deaf students visual learners?. *Learning and individual differences*, 25, 156-162.

Nicholas, J.G. & Geers, A.E. (2006) Effects of Early Auditory Experience on the Spoken Language of Deaf Children at 3 Years of Age. *Ear Hear* 27, (3) 286-298

Rosich, N.; Núñez, J.M.; Fernández del Campo, J.E. (1996): Matemáticas y deficiencia sensorial. Madrid. Síntesis.

Rosich, N. ; Serrano, C. (1998): " Las adquisiciones escolares: el aprendizaje matemático". En (Coord.Silvestre, N.) Sordera. Comunicación y aprendizaje. Madrid. Masson, pp. 133-141.

Rosich, N., Giménez, J., Latorre, R.M., Muria, S. (2006). Diversidad y geometría en la ESO. El caso de alumnado deficiente auditivo. *Contextos Educativos. Revista de Educacion*. 8(9), 51-68.

Silvestre, N. & Laborda, C. (2006) Los inicios de la comunicación y la adquisición del lenguaje oral en el alumnado con sordera En Victor Acosta La Sordera desde la diversidad cultural y lingüística Construyendo centros inclusivos en la educación del alumnado con sordera. Masson Barcelona p.p. 83-114

Silvestre, N. (2010) Les famílies que tenen criatures amb necessitats educatives específiques: Las famílies oïdores que tenen criatures sordes. *Educar* 45, 99 -115

Valero-Garcia, J.; Vila-Rovira, JM.; Porteiro, M.; Talleda, N.; Catalá, M. y Millet, N (2016) Valor predictivo de la Escala ADDA en la detección de la pérdida auditiva en personas mayores hospitalizadas. *Revista de Logopedia, Audiología y Foniatria*. 36, 135-141.

Valero-Garcia, J. Iglesias, L. Silvestre, N. (2021) Theory of Mind and its relation to presbycusis. A pilot study. *Speech, Language and Hearing*, <https://doi.org/10.1080/2050571X.2021.1927591>

Ziv, M., Most, T., Cohen, S. (2013) Understanding of Emotions and False Beliefs among hearing children versus Deaf Children. *Journal of Deaf Studies of Education* 18:2 p.p. 161-174.

Bibliografía complementaria:

AAVV (2013) Manual básico de formación especializada sobre discapacidad auditiva. Madrid:Fiapas. 5a ed.

AAVV (2012) Sordera infantil. Del diagnóstico precoz a la inclusión educativa. Madrid: Fiapas. 2n ed.

Evelien Dirks, Lizet Ketelaar, Rosanne van der Zee, Anouk P. Netten, Johan H.M.Frijns and Caroline Rieffe (2017). Concerns for others: A study on Empaty in Toddlers with Moderate Hearing Loss. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 178-186. Doi: 10.1093/deafed/enw076

Laurent, A T.G (2014)., "An analysis of the problem solving skills of children who are deaf or hard of hearing". Independent Studies and Capstones. Paper 691. Program in Audiology and Communication Sciences, Washington University School of Medicine. http://digitalcommons.wustl.edu/pacs_capstones/691

Lizet Ketelaar, MSc, Carroline Rieffe, PhD, Carin H. Wiefferink, MA, and H.M.Frijns, MND, PhD (2012). Does Hearing Hearing Lead to Understanding? Theory of Mind in Toddlers and Preschoolers with Cochlear Implants?. *Journal of Pediatric Psychology* 37 (9) 1041-1050. Doi: 10.1093/jpepsy/jss086

Krejtz, I., Szarkowska, A., & Łogińska, M. (2016). Reading Function and Content Words in Subtitled Videos. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 21(2), 222-232. doi:10.1093/deafed/env061

Szarkowska, A., Krejtz, I., Klyszejko, Z., & Wieczorek, A. (2011). Verbatim, standard, or edited? Reading patterns of different captioning styles among deaf, hard of hearing, and hearing viewers. *American Annals of the Deaf* 156 (4), 363-378. doi:10.1353/aad.2011.0039

Rosich, N., Giménez, J., (2005) Improving geometry by using dialogic hypermedia tools: A case study. *Interactive Educational Multimedia*, Number 10, April , pp. 54-65
https://www.researchgate.net/publication/28156249_Improving_geometry_by_using_dialogic_hypermedia_tools_/

Zevenbergen, R.; Hyde, M. & Des Power (2001): Language, Arithmetic Word Problems, and Deaf Students: Linguistic Strategies Used to Solve Tasks. *Mathematics Education Research Journal*, Vol. 13, No.3, 204-218.

Programari

No s'inclou cap informació específica en aquest apartat.